

Οπτικό Υλικό για τον Αυτισμό

my - book.gr

Πρότυπο Ψηφιακό Εκπαιδευτικό Υλικό

Η συγγραφική ομάδα του my-book.gr

Περιεχόμενα

Θεωρητικό Υπόβαθρο	4
Επικοινωνία	8
Κάρτες Σωστής Συμπεριφοράς στο Σχολείο	8
Κάρτες Λανθασμένης Συμπεριφοράς στο Σχολείο	11
Κάρτες Σωστής Συμπεριφοράς στο Σπίτι	14
Κάρτες Λανθασμένης Συμπεριφοράς στο Σπίτι	16
Κανόνες Τάξης	20
Λανθασμένες Συμπεριφορές	20
Σωστές Συμπεριφορές	22
Κανόνες Σπιτιού	25
Λανθασμένες Συμπεριφορές	25
Σωστές Συμπεριφορές	27
Οργάνωση Εργασιών	30
Νεοελληνική Γλώσσα	30
Μαθηματικά	33
Γεωγραφία	36
Φυσική	39
Σύστημα Εργασίας	42
Ακολουθία Οδηγιών	45
Φανάρι	45
1-2-3	46
Συγκεκριμένο - Αφηρημένο	48
Σύστημα Ανταλλάξιμων Αμοιβών	49
Μέτρο Έντασης Φωνής	50
Κάρτες Επιλογής	52
Ταμπλό Επιλογών Προσχολικής Ηλικίας	53
Ταμπλό Επιλογών Σχολικής Ηλικίας	54
Πρόγραμμα Παιδιού	55
Ταμπλό Επιλογών για Εφήβους	56
Συζήτηση για Παιδιά Προσχολικής Ηλικίας	57
Συζήτηση για Παιδιά Σχολικής Ηλικίας	58
Τροχός Επίλυσης Προβλημάτων	59
Οπτικοποιημένο Πρόγραμμα Τουαλέτας	60
Οπτικοποιημένο Πρόγραμμα Καθαριότητας Χεριών	61
Απλό Ταμπλό Βοήθειας	63
Σύνθετο Ταμπλό Βοήθειας	64
Αλλαγή Ρουτίνας	65

Θεωρητικό υπόβαθρο

Περίληψη

Η οπτικοποίηση είναι από τα ασφαλέστερα και τα δυνατότερα συστήματα εκμάθησης του παιδιού. Ιδιαίτερα στα παιδιά με αυτισμό και επικοινωνιακές αδυναμίες, η συγκεκριμένη μέθοδος διδασκαλίας συμβάλλει στην ανάπτυξη ποικίλων δεξιοτήτων. Το συγκεκριμένο διδακτικό υλικό βασίστηκε στην οπτικοποίηση και παρουσιάζει μέσα από δραστηριότητες κανόνες που πρέπει να ακολουθούνται στο σχολείο και στο σπίτι, τρόπους οργάνωσης μελέτης καθώς και εξωσχολικών δραστηριοτήτων. Απευθύνεται σε μαθητές με αυτισμό και επικοινωνιακές αδυναμίες και αποτελεί χρήσιμο διδακτικό εργαλείο για την προσέγγιση της οπτικοποίησης ως μεθόδου αξιοποίησης κατά τη μαθησιακή διαδικασία.

Λέξεις κλειδιά: αυτισμός, οπτικοποίηση, κανόνες, οργάνωση, δραστηριότητες

Εισαγωγή

Αυτισμός

Ο αυτισμός θεωρείται ως μία εκτεταμένη διαταραχή ανάπτυξης και εμφανίζεται πριν από τον τρίτο χρόνο της ζωής ενός παιδιού. Επηρεάζει την ανάπτυξη παιδιών σε τομείς όπως είναι η κοινωνικότητα, η επικοινωνία και η φαντασία/σκέψη. Πιο συγκεκριμένα, ο αυτισμός ανήκει στο φάσμα διάχυτων αναπτυξιακών διαταραχών. Όταν μιλά κανείς για φάσμα αυτισμού εννοεί πως υπάρχουν δύο επιμέρους κατηγορίες. Από τη μία πλευρά, ο όρος καλύπτει τον αυτισμό χαμηλής λειτουργικότητας και είναι γνωστός ως Kanner, ενώ από την άλλη πλευρά βρίσκεται η διάχυτη αναπτυξιακή διαταραχή υψηλής λειτουργικότητας που περιλαμβάνει το σύνδρομο Asperger και άλλες ενδιαμέσες μορφές αυτισμού (Newson, 1977).

Συμπτώματα αυτισμού

Τα χαρακτηριστικά αυτισμού είναι τα ακόλουθα:

- Μαθησιακές δυσκολίες
- Επιληπτικές κρίσεις
- Αναπτυξιακές διαταραχές λόγου
- Νευρολογικές και ψυχιατρικές καταστάσεις
- Νοητική υστέρηση

Δεν πρέπει να συνδέεται ο αυτισμός με ψυχιατρικές ασθένειες, όπως είναι η κατάθλιψη, η σχιζοφρένεια ή με ιδεοψυχαναγκαστικές συμπεριφορές. Οι θεραπευτές οφείλουν να έχουν ένα ολοκληρωμένο αναπτυξιακό ιστορικό του κάθε παιδιού για να μπορούν να ξεχωρίσουν αν οι ενδείξεις σχετίζονται με κάποιου είδους ψυχιατρική ασθένεια ή αν η αυτιστική διαταραχή περιπλέκεται με μια ψυχιατρική ασθένεια. Η ανάπτυξη στον αυτισμό είναι ανομοιογενής με αποτέλεσμα οι διαφορές στα αυτιστικά παιδιά να ποικίλουν. Κάθε διδακτική προσέγγιση πρέπει να προσαρμόζεται στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του παιδιού εξατομικευμένα. Σε αντίθετη περίπτωση θα υπάρξει αδιέξοδο από πολλές απόψεις (Γκονέλα, 2006).

Επικοινωνία

Κάρτες Σωστής Συμπεριφοράς στο Σχολείο

Επισήμανση: Παρακάτω φαίνονται κάρτες **Σωστής** και **Λανθασμένης** Συμπεριφοράς στο σχολείο. Ποιες από αυτές είναι οι Σωστές και ποιες οι Λανθασμένες;

Οδηγία: Ο εκπαιδευτικός ή ο γονέας δείχνει λανθασμένες κάρτες συμπεριφοράς στο παιδί και το ίδιο τις αντιστοιχεί με τις σωστές κάρτες συμπεριφοράς και το αντίστροφο.

Κάρτες Λανθασμένης Συμπεριφοράς στο Σπίτι

5. Φέρνω μαζί μου στο σχολείο όλα
όσα χρειάζομαι.

6. Κάθομαι ήρεμα στη θέση μου και λύνω
τις ασκήσεις μου χωρίς να δημιουργώ φασαρία.

7. Όταν θέλω να μιλήσω, σηκώνω το
χέρι μου και περιμένω τη σειρά μου.

8. Σέβομαι όλους τους συμμαθητές μου.

9. Σέβομαι τα προσωπικά αντικείμενα
των συμμαθητών μου.

10. Όταν πάω στο σχολείο, λέω «Καλημέρα»
και όταν φεύγω χαιρετάω και λέω «Αντί».

Σωστές Συμπεριφορές

Πώς πρέπει να συμπεριφέρομαι
στο σπίτι;
Ας διαβάσω προσεκτικά τα βήματα
που χρειάζεται να ακολουθήσω!

Βηματολόγιο – Οπτικοποιημένες οδηγίες

1. Βοηθάω στο καθάρισμα του σπιτιού.

2. Συνεργάζομαι στις δουλειές του σπιτιού.

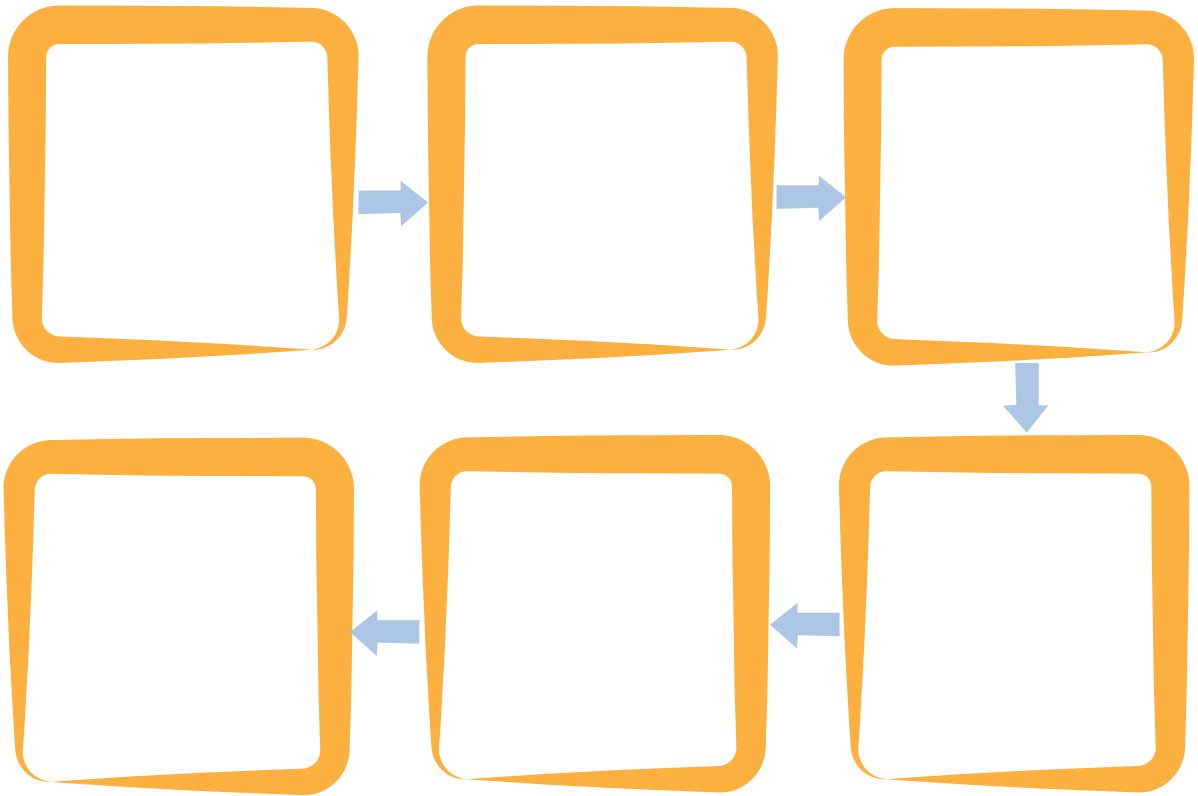
3. Κάθομαι στο τραπέζι, χωρίς να δημιουργώ φασαρία.

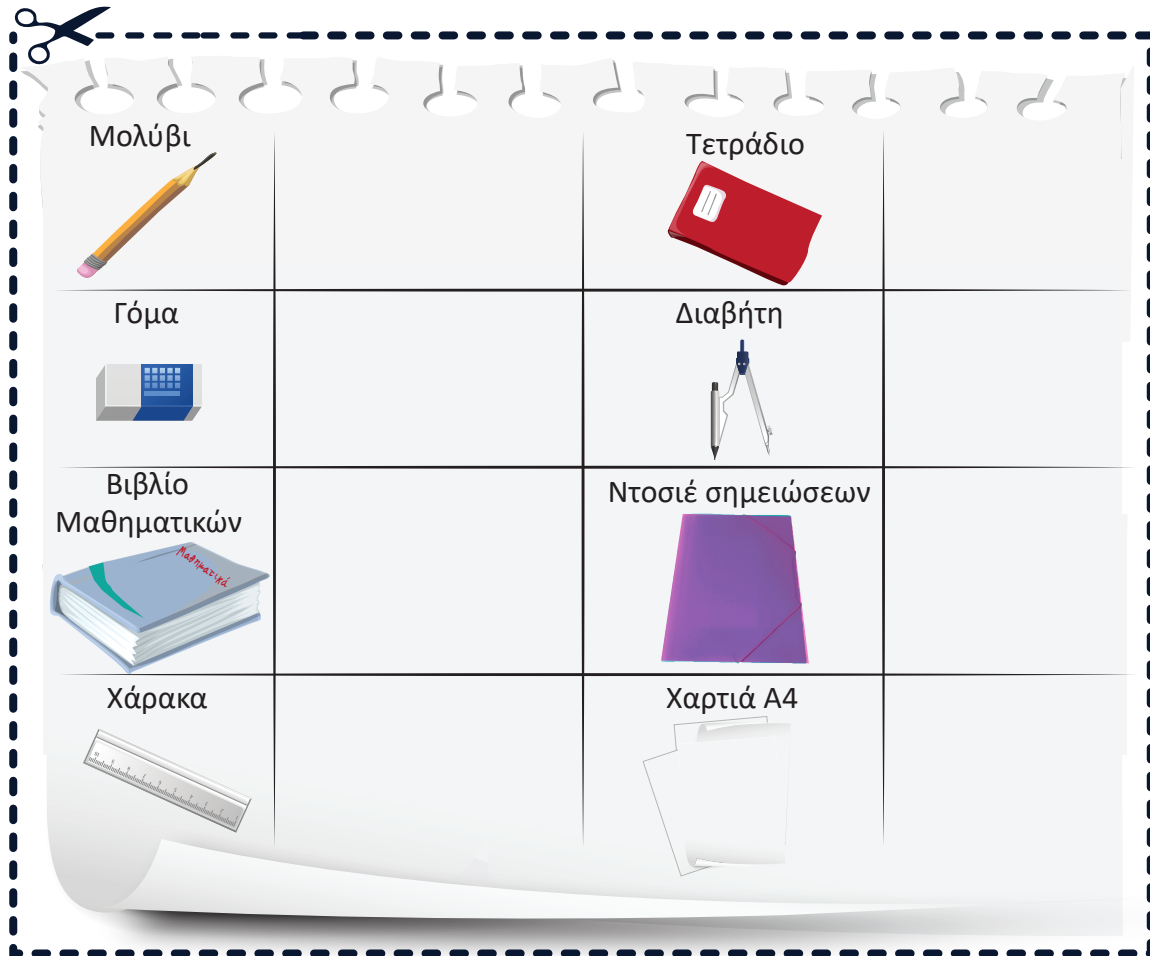
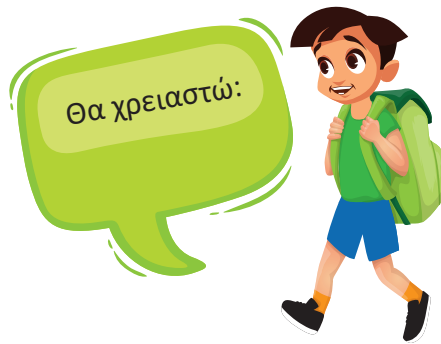
4. Συνυπάρχω ήρεμα.

Δες τις εικόνες και κόλλησε στο
ταμπλό με τη σειρά, τη ρουτίνα
σου για το μάθημα της Γλώσσας.

Μαθηματικά

1-2-3

Επισήμανση: Ακολουθήσε τις οδηγίες και γίνε νικητής. Χρησιμοποίησε την κάρτα 1-2-3 για βοήθεια.

Οδηγία: Ο εκπαιδευτικός ή ο γονέας δίνει εντολές στο παιδί και το ίδιο ακολουθεί. Αν τηρήσει τις οδηγίες, τότε νικά και επιβραβεύεται με ό,τι έχει οριστεί από κοινού.

1. Κάθισε στην καρέκλα

2. Κάνε γκριμάτσα. Μέτρα μέχρι το 3. 1, 2, 3. Πάρε βαθιά ανάσα και χαλάρωσε.

3. Τέντωσε τα χέρια σου. Μέτρα μέχρι το 3. 1, 2, 3. Πάρε βαθιά ανάσα και χαλάρωσε.

4. Τέντωσε τα χέρια και τους ώμους σου. Μέτρα μέχρι το 3. 1, 2, 3. Πάρε βαθιά ανάσα και χαλάρωσε.

5. Τέντωσε τα πόδια σου. Μέτρα μέχρι το 3. 1, 2, 3. Πάρε βαθιά ανάσα και χαλάρωσε.

6. Είσπνεε χαλάρωση, έκπνεε ένταση.

